

PIFS.07-03/23

Warszawa, 13.02.2023 r.

Do:

Pani Małgorzata Jarosińska-Jedynak

Sekretarz Stanu

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Warszawa

Do wiadomości:

Pan Piotr Krasuski

Dyrektor Departamentu

Europejskiego Funduszu Społecznego

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Pani Aleksandra Berg-Koza

Zastępca Dyrektora Departamentu

Rozwoju Kadr w Przedsiębiorstwach, PARP

Dotyczy: konsultacji publicznych projektu rozporządzenia MFiPR w sprawie rejestru podmiotów świadczących usługi rozwojowe

Szanowna Pani Minister,

Dziękując Pani Minister za skierowanie do PIFS prośby o konsultację projektu rozporządzenia w sprawie podmiotów świadczących usługi rozwojowe (pismo z dnia 26 stycznia br., DZF-VII.0211.1.2022.EL), Polska Izba Firm Szkoleniowych przekazuje następujące uwagi do tego projektu:

1. Z uznaniem przyjmujemy te ., które oznaczają uproszczenie i uporządkowanie pod względem legislacyjnym projektu w stosunku do aktualnie obowiązującego Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 29 sierpnia 2017 roku regulującego te kwestie. Jako korzystne oceniamy zarówno rezygnację z uregulowań dotyczących usług innowacyjnych, które nie miały praktycznego zastosowania a stanowiły obszerna część regulacji, jak też pewne przegrupowania wymogów i elementów standardu pomiędzy rozdziałami 2 i 5, co przyczyniło się do większej przejrzystości całego aktu.

2. Pozytywnie oceniamy zaproponowaną w **Rozdziale 1, § 2** definicję **usługobiorcy**, która w sposób właściwy i pożądany poszerza potencjalny krąg mogących skorzystać z usług rozwojowych świadczonych przez podmioty wpisane do rejestru. Nasze wątpliwości budzą natomiast definicje **kwalifikacji** oraz **walidacji**. Pragniemy zwrócić uwagę, że definicje te odwołujące się wprost do definicji zawartych w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji rodzą istotne wątpliwości interpretacyjne dalszych postanowień projektu - § 6 ust. 1, oraz § 14 ust.1 pkt. 7) i 8), w których chodzi raczej o inne nieco rozumienie „kwalifikacji” i „walidacji” aniżeli zakres definicji w ustawie o ZSK. Warto przypomnieć, że w okresie prac nad ustawą o ZSK zdawano sobie sprawę, że definiowanie tych i kilku innych pojęć, funkcjonujących już wcześniej w życiu publicznym w szerszym zastosowaniu, będzie miało właściwe zastosowanie wyłącznie w obszarze regulowanym ustawą o ZSK. Dlatego wskazane byłoby odwołanie się w tym przypadku do definicji bardziej uniwersalnych, lepiej odpowiadających wymogom i standardom określonym w omawianym projekcie.
3. Rozumiemy intencje i uwarunkowania jakie stoją za ukształtowaniem treści **§ 4 projektu dotyczącego potencjału technicznego**, w tym w pełni akceptujemy wymogi zawarte w ust. 1 pkt. 1) i 2) oraz w ust.2. Wymóg zawarty w ust.1 pkt 3) w proponowanym brzmieniu budzi wątpliwości interpretacyjne w połączeniu ze słowem „łącznie” użytym w pierwszym zdaniu tego ustępu. Powstaje wątpliwość czy wymóg zapewnienia minimalnych wymagań w zakresie dostępności ma charakter warunkowy, czy bezwarunkowy. Warto zauważyć, że nie zawsze oferujący usługę rozwojową z góry może ocenić czy z usługi będą korzystać osoby ze szczególnymi potrzebami. Jeżeli zatem intencją jest, aby każda usługa była dostępna dla osób ze szczególnymi, dodajmy zróżnicowanymi potrzebami, to brzmienie pierwszej części pkt. 3) tej intencji nie wyraża w sposób jasny. Kwestia ma zasadnicze znaczenie i poważne konsekwencje, na które pragniemy zwrócić szczególną uwagę. Jeżeli założymy, że dostawca usługi rozwojowej ma zapewnić skorzystanie z niej osób ze szczególnymi potrzebami, to musi to przewidzieć na etapie jej projektowania we wszystkich aspektach jakie wiążą się ze spełnieniem minimalnych wymagań określonych w art. 6 pkt. 1 i 3 lit a, b i d ustawy o zapewnieniu dostępności, a w przypadku lit d, dostawca usługi musi wskazać tam wymóg zapewnić w sposób ciągły, niezależnie od konkretnej usługi. Działania te musi podjąć i zrealizować niezależnie od tego, czy osoby ze szczególnymi potrzebami będą z usług korzystać czy nie. Rozumiemy konieczność upowszechniania wymagań w zakresie dostępności, ale zwracamy uwagę, że proponowane roczne *vacatio legis* nie będzie okolicznością wystarczającą, by podmioty wpisane do rejestru mogły tym poważnym wymaganiom w pełni sprostać. Poważną barierą są tu zasoby ekonomiczne relatywnie niewielkich i niskorentownych podmiotów, które bez **specjalnego, mocnego programu wsparcia na dostosowanie** nie będą w stanie, w stosunkowo krótkim czasie, ponieść samodzielnie niezbędnych nakładów inwestycyjnych związanych w szczególności ze spełnieniem wymogów w obszarze dostępności informacyjno-komunikacyjnej. Proponowana regulacja w tej kwestii będzie miała następujące konsekwencje:
- spadnie, liczba podmiotów świadczących usługi rozwojowe w rejestrze i jednocześnie liczba samych usług oferowanych w tym rejestrze; nie można wykluczyć, że spadek ten osiągnie wymiar spektakularny,

- cena usług oferowanych w rejestrze istotnie wzrosła w stosunku do analogicznych usług oferowanych na rynku komercyjnym, co należy wziąć pod uwagę przy ocenie adekwatności tych cen w stosunku do cen rynkowych; liczyć się należy także z pochodnym skutkiem, jakim może być dalszy powszechny wzrost cen usług rozwojowych, które ostatnio i tak wzrosły w warunkach inflacji.

W tej sytuacji wydaje się niezbędne, poza uściśleniem wymagań w § 4 ust. 1, uruchomienie wspomnianego programu wsparcia dla podmiotów sektora usług rozwojowych i podjęcie innych działań dostosowujących zasady udzielania wsparcia rozwojowego z udziałem rejestru w ramach FERS i programów regionalnych do zmian wywołanych regulacją i ograniczających skutki reakcji na tę zmianę. Postulowane działania powinny nastąpić przed wejściem w życie omawianej regulacji.

4. W pełni podzielamy znaczenie **warunków w zakresie potencjału kadrowego ujętych w § 6 projektu**. Rozumiemy też intencje, by wymaganom w tym zakresie nadać bardziej jednoznaczny i mierzalny charakter. Tak rozumiemy propozycję brzmienia § 6 projektu, jednakże w naszej ocenie nie spełni ona zamierzonego celu. Zapewnienie odpowiedniej jakości usług rozwojowych wymaga, aby osoby bezpośrednio realizujące te usługi dysponowały zarówno wiedzą i doświadczeniem dziedzinowym, odpowiadającym zakresowi tematycznemu usługi, jak też niezbędnymi kompetencjami edukacyjnymi odpowiednimi dla rodzaju usługi i osób korzystających z tych usług. Jeśli zważyć, z jak różnymi rodzajami i formami usług rozwojowych mamy do czynienia i z jak różnych dziedzin i obszarów one dotyczą, okazuje się, że znalezienie wspólnych, uniwersalnych i obiektywnych miar dla wyżej opisanych kompetencji osób szkolących i zastosowanie ich na poziomie rozporządzenia nie jest możliwe i zawsze będzie daleko nieadekwatne dla większości przypadków. Zaproponowane w projekcie miary są jednocześnie nieprecyzyjne: 5. letnie doświadczenie zawodowe można osiągnąć w dalekiej przeszłości i w sposób nieciągły, a kwalifikacje (rozumiane zgodnie z definicją w Rozdziale 1), odniesione do dziedziny czy zakresu tematycznego usługi, niezależnie od tego, kiedy nabyte, nie stanowią w zdecydowanej większości żadnego potwierdzenia, iż jej posiadacz posiada jakiegokolwiek kompetencje do prowadzenia procesu edukacyjnego. **Wnosimy zatem o rozważenie powrotu do określenia tych warunków w sposób jaki ma miejsce w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu w tej sprawie.** Ta propozycja nie oznacza, że nie widzimy potrzeby skupienia większej uwagi na adekwatnym przygotowaniu kadry w bezpośredniej realizacji usług rozwojowych. Uważamy, że jest to bardzo istotne, a miejscem, gdzie możliwa jest skuteczna weryfikacja czy potencjał kadrowy jaki angażuje podmiot jest w istocie adekwatny do konkretnego rodzaju i konkretnego zakresu usług świadczonych przez ten podmiot jest audyt certyfikacyjny potwierdzający wypełnienie zdefiniowanego i opisanego standardu jakościowego. Kwestia stabilnej i udokumentowanej praktyki angażowania kadry adekwatnej do rodzaju, przedmiotu i celów usługi rozwojowej jest z kolei istotą takiego standardu jakościowego. Zatem ciężar oceny gotowości podmiotu do spełnienia tego wymogu de facto spoczywa na podmiotach wydających certyfikaty lub dokumenty poświadczające udzielenie akredytacji o których mowa w § 7 ust. 3. **Podkreślić należy, że istnieje możliwość systemowego oddziaływania na wysoki poziom spełnienia omawianego wymogu poprzez mechanizm**

ustalania kryteriów i tworzenie listy standardów, których posiadanie spełnia wymóg, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 9).

5. **Proponujemy rezygnację z postanowienia zawartego w § 7 ust. 4.** W naszej ocenie nałożenie takiego obowiązku na podmioty nie związane w istocie z rejestrem nie ma podstawy prawnej i wydaje się nieegzekwowalne. Nie jest uzasadnione także dlatego, że w ten sposób powstaje wrażenie, że jest to próba zdjęcia obowiązku informacyjnego który w sposób jednoznaczny ciąży na podmiocie wpisanym do rejestru, a jego niedopełnienie jest obłożone sankcjami w sposób jasny określonymi w proponowanym rozporządzeniu. Warto przy tym dodać, że zbieżne rozumienie standardów jakościowych jakim powinny odpowiadać usługi rozwojowe mogą prowadzić i prowadzą do poszukiwania dobrowolnych form porozumienia pomiędzy Agencją, a podmiotami certyfikującymi i wyznaczającymi standardy jakości usług rozwojowych, których rezultatem m.in. może być efektywna wymiana informacji i w efekcie skuteczniejsze osiągnięcie celu jaki miałby być osiągnięty poprzez zastosowanie proponowanego przepisu w § 7 ust.4.
6. **Wnosimy o określenie w § 10 maksymalnego, łącznego okresu na rozpatrzenie wniosku o wpis do rejestru.** Analiza proponowanego brzmienia ust.4 prowadzi do wniosku, że przepis określa wymiar zawieszenia, nie wyznaczając granicznego terminu na rozpatrzenie wniosku. Rozumiemy uwarunkowania związane z wypełnieniem swojej roli przez Agencję w sytuacjach, gdy zainteresowane wpisem podmioty nie ułatwiają niekiedy tego zadania, ale biorąc pod uwagę słuszny interes całego systemu wsparcia rozwojowego za pośrednictwem rejestru, maksymalny termin na rozpatrzenie wniosku powinien być możliwie krótki i jednoznacznie określony.
7. Jesteśmy świadomi, że przepis zaproponowany w § 12 ust.5 ma swoje bezpośrednie umocowanie w aktualnym brzmieniu ustawy o utworzeniu PARP. Z uwagi jednak na fakt, że w procesie jaki skutkował wprowadzeniem tej regulacji we wspomnianej ustawie nie mieliśmy możliwości wyrażenia swojego stanowiska, pragniemy zwrócić uwagę na skutki jakie może wywołać w praktyce stosowanie tego przepisu. Rozumiemy intencje i potrzebę takiej regulacji, ale jej stosowaniu powinna towarzyszyć szczególna ostrożność i powściągliwość. Nie można bowiem wykluczyć przypadku, że postępowanie wyjaśniające wobec podmiotu zakończy się dla niego pozytywnie, ale skutki podjętych wobec niego działań, o których mowa w przepisie będą nieodwracalne i prowadzące do trudnych do przewidzenia strat. Jeśli zważyć, że zgodnie z brzmieniem art.6a ust.4 ustawy o utworzeniu PARP, do omawianego postępowania nie stosuje się przepisów KPA, powstaje pytanie o odpowiedzialność i możliwość dochodzenia naprawienia szkody.
8. **Wnosimy o rozważenie zmian brzmienia § 14 ust.1 pkt. 7) i 8))** z uwzględnieniem argumentacji zawartej w pkt.2, powyżej, dotyczącej definicji proponowanej w § 2 pkt 3) projektu. Zastosowanie definicji walidacji zawartej w ustawie o ZSK w § 14 ust.1 pkt 7 prowadzi do sprzeczności – przepis ten odnosi się bowiem zarówno do usług szkoleniowych, jak i doradczych. Wskazanie metod walidacji o których mowa w ustawie o ZSK dla oczekiwanych efektów usług doradczych nie jest możliwe. Podobnie interpretując § 14 ust.1 pkt 8 z zastosowaniem wspomnianej definicji należy wskazać, że prowadzenie walidacji efektów uczenia się w przypadku usług doradczych nie jest w ogóle możliwe. Omawiany przepis określa de facto wymóg oferowania w ramach usługi

rozwojowej – zaznaczmy mający sens tylko dla usług szkoleniowych – komponentu walidacji, co generalnie uznać należy za kierunek pożądaný i służyący efektywności i profesjonalizacji tych usług. Dodajmy, że ma to zastosowanie także w praktyce realizacji usług rozwojowych z wykorzystaniem rejestru jako odrębna forma usługi (np. egzamin). Intencję projektodawcy rozumiemy w ten sposób, że w istocie chodzi bardziej o walidację efektów usługi, osiągnięcia jej określonych wcześniej celów. To oznaczałoby wymóg tożsamy dla usług szkoleniowych i doradczych, ale wobec zastosowanego w projekcie odniesienia do definicji walidacji w ustawie o ZSK, nie jest on jednoznaczny. **Jako możliwe rozwiązanie proponujemy następujące brzmienie omawianych pkt. 7) i 8), przy zachowaniu definicji walidacji w § 2 projektu:**

„7) przygotowuje programy usług rozwojowych wskazujące ich cele i zakładane efekty oraz metody potwierdzania ich osiągnięcia, a w przypadku, gdy zakładane efekty usługi obejmują oczekiwane efekty uczenia się, wskazuje metody ich walidacji;
8) zgodnie z przyjętymi kryteriami weryfikacji przeprowadza proces potwierdzenia osiągnięcia celów i efektów każdej usługi rozwojowej, a w przypadku walidacji efektów uczenia się zapewnia co najmniej rozdzielność funkcji pomiędzy osobami szkolącymi a osobami oceniającymi”

Dziękując Pani minister za zaproszenie i możliwość zaopiniowania tego ważnego projektu, deklarujemy gotowość do dalszych konsultacji i bylibyśmy zobowiązani za stworzenie takiej możliwości na dalszym etapie procedowania tego projektu.

Z poważaniem,

Piotr Piasecki

Prezes Zarządu

Polskiej Izby Firm Szkoleniowych